

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΑΤΑΝΗΣ

ΤΜΗΜΑ: Α5 Β

ΣΧΟΛΕΙΟ :3^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ :ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ ΤΟ 1821

Οι Έλληνες επαναστάτες δεν διέθεταν πολεμικό στόλο, ωστόσο κατάφεραν να μετασκευάσουν σε πολεμικά τα πολλά εμπορικά τους καράβια, κυρίως των τριών ναυτικών νησιών ([Ύδρα](#), [Σπέτσες](#), [Ψαρά](#)) ενώ σημαντική ναυτική δύναμη διέθετε και η [Κάσος](#) και με αυτά να πετύχουν την σχεδόν απόλυτη κυριαρχία στο [Αιγαίο](#). Όταν άρχισε η Επανάσταση, τα τρία νησιά είχαν 176 φορτηγά πλοία, τα οποία μετέτρεψαν σε πολεμικά για το καλό της πατρίδας. Τα περισσότερα (92) και μεγαλύτερα ανήκαν στην Ύδρα. Οι Σπέτσες είχαν 44 και τα Ψαρά 40.^[147] Ιδιαίτερα αποτελεσματικά ήταν επίσης τα [πυρπολικά](#) που κατασκεύαζαν, τα οποία κατέστησαν, σταδιακά, τεράστια απειλή για τα βαριά και δυσκίνητα σε σχέση με τα ελαφρότερα ελληνικά, Οθωμανικά καράβια. Ένας ακόμη σημαντικός λόγος για τον οποίο οι Έλληνες υπερετερούσαν στη θάλασσα ήταν το γεγονός πως τα ελληνικά πληρώματα ήταν έμπειρα λόγω προηγούμενης προϋπηρεσίας τους για λογαριασμό των ίδιων των Τούρκων ή των Άγγλων (στα [Επτάνησα](#)). Στον αντίποδα, τα τουρκικά σκάφη δεν διέθεταν ανάλογης ποιότητας πληρώματα.^[148] Τον Μάιο πλοία του [ελληνικού στόλου](#) υπό τη διοίκηση του [Γιακουμάκη Τομπάζη](#) προσέγγισαν στη [Χίο](#), σε μια προσπάθεια να πεισθούν οι Χιώτες να προσχωρήσουν στην επανάσταση. Δεν υπήρξε ανταπόκριση ούτε από τους επώνυμους αλλά ούτε από τους χωρικούς και ο στόλος απέπλευσε. Οι Οθωμανοί συνέλαβαν ομήρους μεταξύ των επιφανών Ελλήνων και ένα σώμα ατάκτων πέρασε από τα τουρκικά παράλια στο νησί για τη "διατήρηση της τάξης". Στην πρώτη του έξοδο από τα [Δαρδανέλλια](#) ο οθωμανικός στόλος βρήκε μπροστά του τα ελληνικά πολεμικά. Στις [27 Μαΐου](#) ο Τομπάζης κυνήγησε την οθωμανική μοίρα και κατάφερε να αποκλειστεί το μεγαλύτερο πλοίο (πλοίο της γραμμής με 76 πυροβόλα) στον κόλπο της [Ερεσσού](#), το οποίο ανατινάχτηκε τελικά από τον Παπανικολή με [πυρπολικό](#) φτιαγμένο στα Ψαρά, με σημαντικές απώλειες των Οθωμανών.

ΚΑΠΕΤΑΝΑΙΟΙ

- [Νικολής Αποστόλης](#)
- [Οικογένεια Βισβίζη](#)
- [Δόμνα Βισβίζη](#)
- [Φραντζέσκος Βούλγαρης](#)
- [Ιάκωβος Τομπάζης](#)
- [Ιωάννης Καλημέρης](#)
- [Γεώργιος Κιβωτός](#)
- [Χριστόδουλος Κούτσης](#)
- [Νικόλαος Λαζαρή](#)
- [Μαντώ Μαυρογένους](#)
- [Ανδρέας Μιαούλης](#)
- [Αναγνώστης Μοναρχίδης](#)
- [Γεώργιος Μπούκουρης](#)
- [Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα](#)
- [Βασίλειος Μπουντούρης](#)
- [Αναγνώστης Οικονόμου](#)
- [Αντώνης Οικονόμου \(πλοίαρχος\)](#)
- [Γεώργιος Σαχίνης](#)
- [Γεώργιος Σαχτούρης](#)
- [Κυριάκος Σκούρτης](#)
- [Αναστάσιος Τσαμαδός](#)
- [Εμμανουήλ Χατζηαντωνίου](#)
- [Νικόλας Χατζημαυρουδής](#)

ΝΑΥΜΑΧΙΕΣ

Κατά την Επανάσταση του 1821 έγιναν πολλές ναυμαχίες οι οποίες είναι καταγεγραμμένες παρακάτω :

1. [Επιχείρηση Τρίνησα](#) η πρώτη ναυτική πολεμική επιχείρηση των Ελλήνων το 1821.
2. [Ναυμαχία των Πατρών](#) - [20 Φεβρουαρίου 1822](#)
3. [Ναυμαχία των Σπετσών](#) - [8 Σεπτεμβρίου 1822](#)
4. [Ναυμαχία της Σάμου](#) - [5 Αυγούστου 1824](#)
5. [Ναυμαχία του Γέροντα](#) - [29 Αυγούστου 1824](#)
6. [Ναυμαχία του Κάβο ντ' Όρο](#) - [20 Μαΐου 1825](#)
7. [Ναυμαχία της Σούδας](#) - [2 Ιουνίου 1825](#)
8. [Ναυμαχία Όρμου Σαλώνων](#)
9. Απόβαση και άλωση του Πειραιά - [1 Ιανουαρίου 1827](#)
10. [Ναυμαχία του Ναυαρίνου](#)

ΠΥΡΠΟΛΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

Το λεγόμενο **πυρπολικό πλοίο** υπήρξε το κατεξοχήν [ιστιοφόρο καταδρομικό](#) πλοίο στις θαλάσσιες πολεμικές επιχειρήσεις των Ελλήνων κατά την [Ελληνική Επανάσταση του 1821](#).

Τα πυρπολικά ήταν παλιά πλοία, ή πλοία πολύ φτηνής κατασκευής, γεμάτα με εύφλεκτα υλικά. Χρησιμοποιούνταν για να βάλουν φωτιά σε εχθρικά πλοία ή να προκαλέσουν πανικό στο πλήρωμα τους. Αγκιστρώνονταν πάνω στα εχθρικά πλοία και κατόπιν το πλήρωμα έβαζε φωτιά με αποτέλεσμα να ακολουθήσει έκρηξη ή μεγάλη πυρκαγιά. Το πλήρωμα του πυρπολικού εγκατέλειπε το πλοίο λίγο πριν αυτό εκραγεί.

Τα πυρπολικά πλοία, μεγάλα ή συνηθέστερα μικρά σκάφη, ήταν σε χρήση ήδη από τη αρχαιότητα, με πιο γνωστή περίπτωση εκείνη στην [Τύρο](#), κατά τη διάρκεια της πολιορκίας της από τον [Μέγα Αλέξανδρο](#). Εκεί όμως δεν χρησιμοποιήθηκαν εναντίον άλλων πλοίων, αλλά από τους κατοίκους της Τύρου για να κάψουν τον ξύλινο μώλο που κατασκεύαζαν στη θάλασσα οι Μακεδόνες προκειμένου να φτάσουν στην πόλη, και να την καταλάβουν. Η παλαιότερη αναφορά που έχουμε για χρήση πυρπολικών εναντίον εχθρικών πλοίων αφορά τη χρήση του από τους [Συρακούσιους](#) κατά του αθηναϊκού στόλου στην [εκστρατεία στη Σικελία](#) (415-413 π.Χ.). Μια άλλη γνωστή ιστορική περίπτωση έρχεται από το έτος 208 μ.Χ., όταν ο Κινέζος πολέμαρχος Χουάνγκ Γκάι χρησιμοποίησε ένα πυρπολικό γεμάτο με ξερά κλαδιά και [λίπος](#) για να καταστρέψει τον εχθρικό στόλο στη [Ναυμαχία των Κόκκινων Λόφων](#).

Η εφεύρεση του [υγρού πυρός](#) από τους Βυζαντινούς το 673 μ.Χ. είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της χρήσης των πυρπολικών. Αργότερα, κι άλλοι λαοί χρησιμοποίησαν αυτοί την τεχνική, όταν διαδόθηκε. Τα χρόνια που ακολούθησαν τα πυρπολικά ήταν εφοδιασμένα με σκοινιά βουτηγμένα στο λίπος και το μπαρούτι. Θεωρούνταν αποτελεσματικά ενάντια στις [γαλέρες](#). Κατά τις Σταυροφορίες η χρήση τους ήταν πολύ διαδεδομένη. Οι [Ρώσοι](#) κατέστρεψαν το Τουρκικό στόλο το [1770](#) στο [Τσεσμέ](#) με χρήση πυρπολικών. Τα πλοία αυτού του τύπου σταμάτησαν να χρησιμοποιούνται τον

19ο

αιώνα.

Κατασκευή

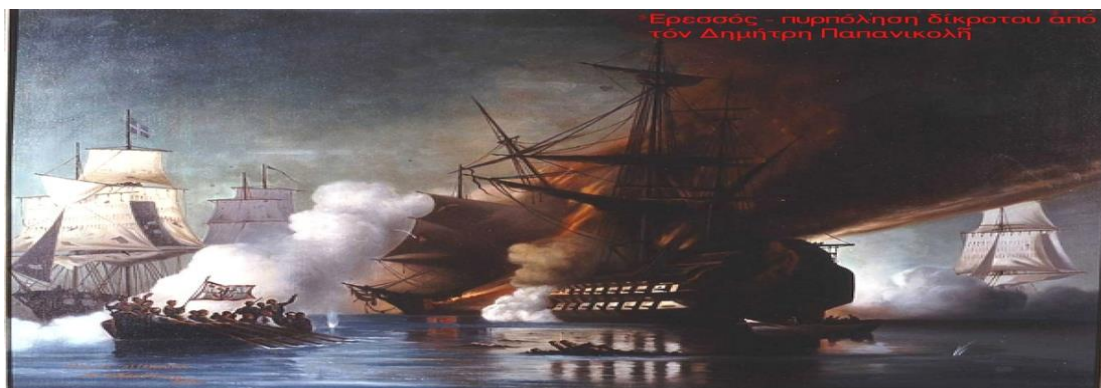
Η μετατροπή γινόταν ως εξής: άνοιγαν κατά μήκος του καταστρώματος σε κάθε πλευρά κυκλικά ανοίγματα («ρούμπους») και κάτω από το καθένα έβαζαν πωματισμένα βαρέλια γεμάτα εκρηκτικά. Ακόμα και τα ιστία του πλοίου ήταν εμποτισμένα με [πίσσα](#) και [νάφθα](#) ώστε να μεταπηδήσει γρήγορα η φωτιά. Κατά μήκος των πλευρών του καταστρώματος και κάτω από αυτόν κατασκευάζονταν αγωγοί γεμάτοι με εύφλεκτα μίγματα, ονομαζόμενοι «μίνες του μαρουτιού» για τη μετάδοση της φωτιάς από συγκεκριμένο σημείο (τη «μύνα της φωτιάς») στη πρύμη του σκάφους όπου και το άνοιγμα του «άβακα» (πηδαλίου). Από αυτό το σημείο γινόταν και η διαφυγή του πληρώματος (20-25 άνδρες) και η επιβίβασή τους σε ρυμουλκούμενη λέμβο όταν ο κυβερνήτης παραμένοντας τελευταίος έθετε το «πυρ».

ΠΥΡΠΟΛΗΣΕΙΣ

Επιτυχείς ήταν: - του Γέροντα, του Νταρ Μπογκάζ και της Σάμου (πλοίαρχος Γ. Βατικιώτης), - της Τένεδου (πλ. Γ. Βρατσάνος), - της Σούδας (πλ. [Α. Βώκος](#)), - Μεθώνης (Α. Δημαμάς), - Γέροντα ([Γ. Θεοχάρης](#)), - Μυτιλήνης (Δ. Καλογιάννης), - Αγ. Μαρίνας, Σάμου, Τένεδου και Χίου (Κ. Κανάρης), - Ιθάκης, Μεσολογγίου (Α. Καραβέλας), - Κάβο ντ' Όρο, Καρπάθου ([Γ. Ματρώζος](#)), - Σάμου (Λέκας Ματρώζος), - Γέροντα, Κάβο ντ' Όρο, Μιλήτου και Σάμου ([Α. Μουσούς](#)), - Αλεξάνδρειας, Κάβο ντ' Όρο, Μεσολογγίου (Μ. Μπούτης), - Στενά Μυτιλήνης ([Κ. Νικόδημος](#)), - Ερεσού ([Δ. Παπανικολής](#)), - Μεθώνης (Α. Παυλής ή Μπίκος), - Άθωνα, Γέροντα, Σπετσών, Χίου ([Α. Πιπίνος](#)), - Μεθώνης, Μεσολογγίου ([Γ. Πολίτης](#)), - Σάμου (Δ. Ραφαλιάς), - Αλεξάνδρειας, Μεθώνης, Μεσολογγίου (Μ. Σπαχής), - Μεθώνης, Νταρ Μπογκάζ ([Δ. Τσάπελης](#)).

Αποτυχούσες: - Κάβο-Μελέχα (Α. Βώκος), - Λέσβου και Γκλαρέντζας ([Θ. Βώκος](#)), - Μεσολογγίου (Α. Δημαμάς), - Ερεσού (Γ. Θεοχάρης), - Ερεσού (Γ. Καλαφάτης), Κρήτης (Γ. Ματρώζος), - Κάβο Μελέχα, Κάβο Ματαπά ([Μιχ. Μπουντούρης](#)), - Λέσβου, Φωκαίας (Θ. Μπρέσκας), - Μεθώνης (Α. Πιπίνος), - Χίου, Σπετσών, Σάμου, Κρήτης και Μυτιλήνης ([Α. Ρομπόσης](#)), - Σάμου (Π. Σπαχής), και - Σάμου (Δ. Τσάπελης).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%85%CF%81%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8C>

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1:%CE%9A%CE%B1%CF%80%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%BF%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%85%201821>

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CE%95%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7%CF%84%CE%BF%CF%85%201821#%CE%9F%CE%B8%CE%B1%CE%BB%CE%AC%CF%83%CF%83%CE%B9%CE%BF%CF%82%CE%B1%CE%B3%CF%8E%CE%BD%CE%B1%CF%82>

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1:%CE%9D%CE%B1%CF%85%CE%BC%CE%B1%CF%87%CE%AF%CE%B5%CF%82%CF%84%CE%B7%CF%82%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82%CE%95%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7%CF%82%CF%84%CE%BF%CF%85%201821>